

มาตรการการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา

1.ประเภทการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) การพาไปนอกสถานศึกษาไม่ค้างคืน
- 2) การพาไปนอกสถานศึกษาค้างคืน
- 3) การพาไปนอกราชอาณาจักร

2.มาตรการในการปฏิบัติงานมีดังนี้

1) **จัดทำโครงการ** สถานศึกษาต้องจัดทำโครงการ แผนงาน กิจกรรมประจำวัน การมอบหมายหน้าที่ พร้อมทั้งแนบรายชื่อครู นักเรียน นักศึกษา ที่เดินทางไปนอกสถานศึกษา และต้องจัดทำแผนที่สังเขปแสดงเส้นทางการเดินทาง และแผนผังแสดงที่ตั้งของสถานที่ไปทัศนศึกษา หรือสถานที่พักผ่อนเพื่อการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงาน

2) **การพิจารณาและอนุญาตให้พานักเรียนไปนอกสถานศึกษา**

- 2.1) กรณีพาไปนอกสถานศึกษาไม่ค้างคืน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาและอนุญาต
- 2.2) กรณีพาไปนอกสถานศึกษาค้างคืน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้มีอำนาจเหนือสถานศึกษา ขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง แล้วแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาและอนุญาต
- 2.3) กรณีพาไปนอกราชอาณาจักร ให้หัวหน้าส่วนราชการ/ผู้ที่ได้รับ มอบหมาย เป็นผู้พิจารณาและอนุญาต โดยให้โรงเรียนยื่นแบบขออนุญาตฯ พร้อม เอกสารที่เกี่ยวข้องมายังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอเลขาธิการ สพฐ. พิจารณา และอนุญาตก่อนการเดินทาง 10 วัน

3. **การอนุญาตจากต้นสังกัด** ให้สถานศึกษายื่นแบบขออนุญาตพานักเรียนไปนอกสถานศึกษาพร้อม เอกสารที่เกี่ยวข้องมายังเขตพื้นที่ ก่อนการเดินทาง 15 วัน โดย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้พิจารณาและอนุญาตให้พานักเรียนไปนอกสถานศึกษา หากมีเหตุสุดวิสัยที่จะต้องยื่นเรื่องโดยกระชั้นชิด ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นเป็นราย ๆ ไป ทั้งนี้ ให้มีเอกสารประกอบการอนุญาต ดังนี้

- 3.1) หนังสือขออนุญาต โดยทำตามแบบขออนุญาตผู้บังคับบัญชาพานักเรียน/นักศึกษาไปนอกสถานศึกษา
- 3.2) โครงการที่จะพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา
- 3.3) กำหนดการเดินทาง/ตารางกิจกรรมประจำวัน
- 3.4) แผนที่การเดินทาง แผนที่สังเขป รายละเอียดของสถานที่ที่จะเดินทางไป
- 3.5) รายชื่อนักเรียนที่พาไปนอกสถานศึกษา และรายชื่อครูผู้ควบคุม
- 3.6) สำเนาเอกสารการประกันภัยและประกันชีวิตให้กับนักเรียน
- 3.7) ใบตรวจสภาพรถยนต์

/4. การขออนุญาต...

4. การขออนุญาตผู้ปกครอง ให้สถานศึกษามีหนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง พร้อมแบบใบตอบรับ โดยระบุชื่อ-สกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ ทั้งของผู้ปกครองและ ของครูผู้ควบคุม โดยความสมัครใจ (ตามแบบขออนุญาตผู้ปกครอง)

5. การกำหนดผู้รับผิดชอบ ให้สถานศึกษา/ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำภารกิจการค้าเนินงาน และ กำหนดผู้รับผิดชอบงานเป็นส่วน ๆ เป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเบอร์โทรศัพท์ โทรสาร แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อประชาสัมพันธ์ และสามารถติดต่อประสานงานได้ทันที (กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน)

6. การใช้รถนำขบวน

6.1) การพานักเรียน นักศึกษาไปนอกสถานศึกษา โดยใช้รถโดยสารไม่ต่ำกว่า 40 ที่นั่ง จำนวน 3 คัน ขึ้นไป ต้องจัดให้มีรถนำขบวน

6.2) จัดให้มีป้ายข้อความที่ระบุโครงการ กิจกรรมและสถานศึกษาแสดง ให้เห็นเด่นชัดติดที่ข้างรถ และมีหมายเลขกำกับติดที่ด้านหน้าและด้านหลังใน ตำแหน่งที่เห็นชัดเจน

6.3) พนักงานขับรถให้ขับรถตามลำดับหมายเลข ตามเส้นทางที่กำหนดใน แผนการเดินทาง ทั้งนี้การใช้ความเร็วของรถให้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด

7. การทำประกันภัย ให้สถานศึกษาจัดทำประกันอุบัติเหตุในการพานักเรียน นักศึกษาไปนอกสถานศึกษา ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

8. การเลือกยานพาหนะและผู้ขับขี่

8.1) สถานศึกษาจัดทำสัญญาเช่ารถยนต์กับผู้ประกอบการพร้อมทั้งระบุ ความรับผิดชอบและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (ตามแบบสัญญาเช่ารถยนต์)

8.2) ผู้ประกอบการต้องจัดหารถโดยสารที่มีสภาพมั่นคง แข็งแรง พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย

8.3) ให้สถานศึกษาจัดส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ ดูแลความ เรียบร้อยของสภาพรถโดยสาร ให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย

8.4) ให้ผู้ประกอบการจัดพนักงานขับรถที่มีใบอนุญาตขับรถที่ถูกต้องมีความรู้ มีความชำนาญ เส้นทาง มีความสุภาพเรียบร้อยและไม่ดื่มสุรา

8.5) หากเป็นยานพาหนะอื่น เช่น เรือ รถไฟ เครื่องบิน ให้ปฏิบัติตามข้อ 1-4 โดยอนุโลม

9. การจัดทำแผนที่การเดินทาง

9.1) สถานศึกษาดำเนินการสำรวจเส้นทางก่อนพานักเรียน นักศึกษาไป นอกสถานศึกษา

9.2) สถานศึกษาจัดทำแผนที่สังเขปแสดงเส้นทางการเดินทางให้ชัดเจน พร้อมทั้งระบุผู้รับผิดชอบ

9.3) ให้แผนการเดินทางเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่ารถยนต์กับ ผู้ประกอบการ

9.4) สถานศึกษาจัดทำแผนสำรอง กรณีมีเหตุฉุกเฉินและจำเป็น

10. การปฏิบัติระหว่างการเดินทาง

10.1) สถานศึกษาจัดให้มีผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุม ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2548

10.2) สถานศึกษาจัดอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นประจำรถหรือ ยานพาหนะ และดูแลนักเรียนที่มีโรคประจำตัวเป็นพิเศษ

10.3) ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมให้มีเครื่องมือสื่อสารและหมายเลข โทรศัพท์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการประสานงานทุกระยะ

10.4) ห้ามไม่ให้มีการเสพสุรา สิ่งเสพติด ของมีเงินเมาและเล่นการพนันทุกชนิด

12. การรายงานผล

12.1) กรณีถูกเลิกให้รายงานด้วยวาจา และเมื่อเหตุการณ์นั้นผ่านพ้นไป แล้วให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรอีกครั้งหนึ่ง

12.2) ให้ผู้รับผิดชอบโครงการ/ผู้ควบคุม จัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์ อักษรต่อผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อสิ้นสุดโครงการ และรายงานต่อหน่วยงานที่ อนุญาตทราบ

13. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอนะทั่วไป

12.1) คำนึงความปลอดภัยในการเดินทางและการพักผ่อนเป็นอันดับแรก

12.2) ศึกษาสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ วัฒนธรรมท้องถิ่นของสถานที่ เดินทางไปทัศนศึกษา

12.3) คำนึงถึงความเหมาะสมของอัตราส่วนในการจัดครูต่อนักเรียน นักศึกษา 1 : 25 หรือ 1 : 30 ในการดูแลรักษาความปลอดภัย ถ้ามีนักเรียน นักศึกษาเป็นหญิง ควรมีครูหญิงควบคุมไปด้วย

12.4) สร้างความตระหนักให้ครูควบคุมมีความรับผิดชอบอย่างสูง

12.5) การประกันภัย ให้ดูความเชื่อมั่นของบริษัทประกันอย่างละเอียด รอบคอบ (ดูประวัติการจ่ายเงินที่ผ่านมาด้วย)

12.6) รถที่ใช้ในการเดินทาง ถ้าจำนวนนักเรียน นักศึกษา มีจำนวนมากให้ใช้รถบัสคันใหญ่ จำนวนน้อยให้ใช้รถตู้ เก็บสำเนาบัตรประชาชน/ใบขับขี่ของพนักงานขับไว้เป็นหลักฐาน พิจารณาพนักงานขับรถจากประสบการณ์และความชำนาญในเส้นทาง มีการตรวจสอบสภาพรถ มาตรฐานรถ และราคาในการเดินทาง มีสัญญาจัดซื้อ จัดจ้าง และกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้ชัดเจน

12.7) ควรขอความร่วมมือ/ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนให้การสนับสนุน

12.8) ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางในช่วงฤดูฝน หรือเทศกาลสำคัญ และการเดินทางช่วงกลางคืน เพราะ อาจทำให้ประสบเหตุได้ง่าย และมีจราจรติดขัด

12.9) ควรกำหนดแผนการทัศนศึกษาประจำปี/ภาคการศึกษา

12.10) ควรจัดทัศนศึกษา/เข้าค่ายพักแรมแบบบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระ ต่าง ๆ

ข้อมูลอ้างอิง

ประกาศ ศธ. เรื่อง มาตรการในการพานักเรียน และนักศึกษา ไปนอกสถานศึกษาและเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด พ.ศ.2551

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.2548

